

TV3 contra Josep Garganté.

La construcció social del monstre

Gerard Horta

El proppassat 23 de febrer tingué lloc a la Ciutat de la Llei el judici contra Josep Garganté pels danys que rebé una càmera –l'aparell que filma– durant les mobilitzacions a Pl. Universitat arran de la vaga general del 29 de setembre del 2010. El que ve a continuació n'és un relat –hi vam assistir una quinzena de persones dins la sala i prop de 80 més que romangueren a l'exterior de la sala i de l'edifici mateix–.

Crònica d'un judici polític

Ha estat el primer cop en ma vida que acudia a un judici: la jerarquització ritualitzada de la gent que hi és present és explícita, de fet no em va sorprendre el to i el volum de la veu, i la gestualitat amb què la jutgessa va esbrincar els assistents arran d'un lleuger murmuri en un moment donat, a causa del que estàvem escoltant. Com si fóssim infants malcarats, se'ns amenaçà d'expulsar-nos de la sala en uns termes que deuen resultar normals al món de la Llei, però que no mantenen gaire relació amb l'autoorganització de les persones en tants altres àmbits col·lectius del món social. Érem a la Ciutat de la Llei.

La fiscal, a les conclusions, afirmà que quedava acreditat que en Garganté havia estat el responsable de malmetre l'aparell de TV3, malgrat que no hi aportà ni una sola prova: tan sols la paraula del càmera, G.R. Tant la intervenció de la fiscal com la de l'advocat de TV3 –al judici es constatà que TV3 mai havia tirat endavant cap judici pels danys a equips tècnics propis– emfasitzaren diversos elements completament aliens als fets que s'havien de provar: remeteren a la militància d'en Garganté, a la justificació de la seva participació a la vaga general, i a la seva participació en altres vagues. Res d'això aclaria qui va petar la càmera.

Un parell de setmanes després de la vaga, en Garganté fou detingut en plegar de la jornada de treball a l'autobús per agents dels mossos d'esquadra, els quals el conduïren a la comissaria de Les Corts, on passà la nit –contravenint les pràctiques habituals d'enviar

una citació judicial a la persona acusada—. L'advocat de TV3 explicà en el seu relat dels fets que quan aquests agents detingueren en Josep li trobaren, dins una bossa, una porra extensible. En Garganté justificà que la duia perquè a causa de les mobilitzacions dels autobuseros pels dos dies rebé amenaces de mort al seu lloc de treball, on hi havia pintades amb el seu nom encerclat com un objectiu sobre el qual "disparar". Inexplicablement, a les conclusions l'advocat tornà a incidir que se li havia trobat una porra, desatenent-hi tant les argumentacions de l'acusat per dur-la, com el fet que això no tenia res a veure amb allò de què se l'acusava. La jutgessa permeté que l'advocat invoqués aquest fet en diverses ocasions. També permeté que l'advocat, en comptes de limitar-se a formular preguntes, en mostrés més d'un cop la resposta ja implícita en l'interrogant (per això l'advocada d'en Garganté va protestar, sense que la jutgessa considerés pertinent la protesta).

És a dir, d'entrada es jutja algú: que milita a la CGT d'Autobusos (i què?), que ha participat en altres vagues generals (i què?) i en la del 2009 (mai no ho va negar, i què?), i que quan el van detenir el 14 d'octubre del 2009 portava una porra (perquè l'havien amenaçat de mort: es tractava d'una eina per a l'autodefensa). Cap dels mossos presents al judici no va explicar per què no s'havien investigat aquestes amenaces al Garganté. Tampoc no van explicar per què en comptes d'enviar una citació judicial en procediren a la detenció. I malgrat que cap dels mossos era a la Ronda de Sant Antoni aquell 29 de setembre, tots corroboraren l'afirmació del càmera de TV3. Per què? Perquè això és el que els explicà el càmera: que l'autor del dany havia estat en Garganté. La lògica testimonial resulta aclaparadora, va ser impressionant.

Fins ara hem atès sintèticament el procés de construcció judicial del boc expiatori. Algú sobre el qual situar la responsabilitat d'un conflicte, amb una finalitat repressiva merament exemplificadora entorn de les conseqüències que pot implicar participar dels drets polítics i sindicals establerts.

L'escandalosa reconstrucció mediàtica de la realitat

L'advocada d'en Garganté explicà que el càmera (que amb el permís de la jutgessa no digué a quin sindicat pertanyia, en contra del que succeí amb en Garganté) duia l'aparell a l'espatlla dreta. El càmera relatà que per la seva dreta veié un braç amb un estri que impactava sobre la càmera, que resseguí immediatament el braç i que veié el coll tatuat d'en Garganté. No féu cap menció als dos braços tatuats!!! En canvi, no explicà com podia veure el coll tatuat d'un home situat a la seva dreta si de fet resulta que el Garganté només du tatuada la banda dreta del coll, i el càmera n'hauria hagut de veure la banda

esquerra (sense tatuatge). El càmera afirmà que reconeixia el Garganté, ja que li sonava la seva cara per les imatges d'altres informacions.

Al moment en què el dany succeí, els manifestants i els agents de la Brigada Mòbil s'estaven enfrontant. Segons el càmera hi havia gent remonent contenidors, entre ells en Garganté, tot i que cap imatge el mostra ni remonent res ni tampoc trencant la càmera. El càmera referí que el Garganté vestia una samarreta negra mentre removia contenidors, si bé la duia grisa –són colors diferents, i això succeïa un migdia lluminós–. Si alguna cosa sembla mostren les imatges és que a l'entorn dels fets hi ha quatre o cinc manifestants més que són calbs o que duïen els cabells rapats. En Garganté afirmà una pila de cops que no trencà la càmera i que no fugí.

Un dels aspectes més escandalosos, i penso sincerament que aquest és un exemple magnífic perquè els professors de les Facultats de Paraciències de la Informació el convoquin a classe, consisteix en les imatges que TV3 havia aportat. Tot i no veure-les, sabem que TV3 va editar les imatges, que les va remuntar, va construir un relat nou, una nova realitat, una ficció... per simular el que no havia succeït de debò. El càmera afirmà que així que l'aparell rebé el cop, ell començà a filmar, que veié el Garganté, que el seguí i que aquest el va increpar. A les imatges es veu en Garganté recolzat sobre una paret, digué l'advocada, dient al càmera que ell no havia estat i que el deixés en pau. A continuació, com testificà el mateix Garganté, ell (en Garganté) se n'anà. Doncs bé, al muntatge de TV3 es va invertir l'ordre real temporal de filmació. D'entrada, no es tracta d'una filmació contínua. I se'n va invertir l'ordre, de manera que la filmació de la marxa real del Garganté es va situar al principi de tot de la filmació, com si se'l veiés fugir. Hi va haver diverses seqüències alterades i reenganxades.

Insistim-hi: amb la seva directora Mònica Terribas al capdavant i per tant com a màxima responsable, TV3 va remuntar les seqüències filmades invertint-ne l'ordre temporal per construir una realitat que no s'avé amb el que va succeir. Independentment del que la senyora Terribas opini d'aquest cas, tenim dret que faci una explicació pública d'aquest remuntatge: no penso que s'avingui amb cap lliçó sobre el tipus de periodisme públic que TV3 sosté que practica. I que ens expliqui per què l'advocat de TV3 no parà d'invocar fets que formen part dels drets col·lectius conquerits com si es tractés de situacions causals per encolomar un delictes (quina vergonya!). Tenim tot el dret del món a conèixer de què va el paper de TV3 en aquesta història. I per què filmacions amb finalitats informatives van a parar tan sovint a la policia: que ens aclareixin si, als carrers, els professionals de TV3 hi actuen com a confidents o com a periodistes.

El 2 de març, el "periodista" J. G. Albalat, d'ElPeriódico.cat, titulava la notícia de la sentència d'aquesta manera: "Condemnat un sindicalista per agredir a un periodista en una protesta laboral" (<http://m.elperiodico.cat/ca/noticias/barcelona/condemnat-sindicalista-per-agredir-periodista-una-protesta-laboral-1479602>). Deixant de banda que

agredir és un verb transitiu i que la "a" que segueix el verb sobra, l'Albalat fantasiesava l'agressió a un periodista, i d'això en feia titular. Completament delirant. El càmera de TV3 no fou agredit; és la càmera que fou petada. Algú devia considerar-ho excessiu ja que l'endemà, dia 3, la notícia a l'edició en paper d'El Periódico titulava: "Condemnat un sindicalista de TMB acusat de trencar una càmera de TV". Tornem-hi: ni l'objecte amb què es trencà la càmera fou trobat, ni encara menys a les mans del Garganté, ni es demostrà que l'autor de l'acció fos ell.

El paper de la CGT a TV3, i la sentència

El paper de la CGT a TV3 ha estat galdós, durant i després de la detenció d'en Garganté. Que jo sàpiga, ni van mobilitzar els treballadors de TV3 per debatre les implicacions socials d'un judici com aquest, ni van plantejar quin tipus de manifestacions expressives i instrumentals es vehiculaven en aquest judici. Crec que haurien hagut de fer-ho en primer lloc per aclarir els fets tot confrontant-ne els relats (company de feina vs. company de sindicat), també per solidaritat amb un company de la CGT detingut i acusat, i finalment per posar en entredit el model periodístic vigent d'aquesta televisió, la seva. Però no ho van fer.

La sentència del Jutjat Penal número 25 de Barcelona ha condemnat en Garganté a pagar 4.936 € –2.310 de multa; i 2.626 d'indemnització a TV3 (que a més cobrarà l'assegurança de la càmera)–. S'hi valoren d'una manera concloent la minuciositat (?) i la convicció (?) del relat del càmera de TV3. Si la convicció és una prova, ho tenim pelut. I si la minuciositat abraça no remet ni una sola vegada als tatuatges del Garganté als braços, llavors deixem-ho córrer tot plegat, perquè el que es jutja deu ser una altra cosa. Ras i curt, és la meva opinió. (Som-hi, un condemnat més i a prosseguir.)

Crida a la solidaritat per afrontar el pagament

Vaig conèixer en Josep aquell migdia de la vaga general. Li vaig dir "Ets en Garganté? Em dic Gerard, antropòleg! Molt de gust tio!". És una manera ridícula d'autorepresentar-se, però és el que em va sortir. Hem compartit fins ara militància amb la gent magnífica de Nou Barris –a la Trobada Alternativa i a la CUP–, i no em fa vergonya expressar com m'ha arribat a commoure aquest home, per la seva generositat potent, dia a dia, i per la seva capacitat de treballar sempre i amb plena intensitat des de la solidaritat, fora de dogmatismes i personalismes. Vaig sentir molta impotència i tristesa de veure'l al judici, veient com es desenvolupava la cosa.

Avui tinc la sort de ser un company més del Josep: ens ajudem, compartim estones i llocs, penquem colze a colze i ens clavem bronques recíproques. Tinc la fortuna d'haver conegut una bona part de la seva colla busera –el Nino Mercader, el Mellado, el Tino, el Cristóbal, i l'Homera, l'Andrés, el Jose i la Tània per les excursions (i una pila més de buseres i buseros macos que no en recordo el nom). Aquesta gent està més viva que mai: ara i aquí. Tenen el cor gran i batega fort! Si fóssim als anys del pistolerisme patronal o sota el franquisme molts ja els haurien matat per defensar la nostra dignitat. I els diaris ja s'ocuparien prou de presentar-nos-los com unes bèsties sanguinàries ("Habían participado en muchas huelgas generales"). Però són aquí, amb nosaltres, entre nosaltres.

Com va escriure Jesús Rodríguez al Directa aquest 24 de febrer, el [grup de suport a Josep Garganté](#) denuncià que "a les imatges no es veu trencar absolutament res al nostre company, tampoc se'l veu a les càrregues de Mossos d'Esquadra contra els i les manifestants i només se l'escolta i se'l veu discutint amb el càmera de TV3, fet que no representa cap prova que sustenti les acusacions".

En aquest judici –desconec els procediments judicials, però és el que en penso– s'hi van obviar les proves objectives que haurien hagut de justificar la condemna al Garganté. Simplement perquè no n'hi ha. Només hi ha la paraula d'un càmera que no va esmentar que les seves filmacions van ser alterades respecte a l'ordre real en què tot succeí. Ni els tatuatges del braç (no hi remeté mai, i era el més evident!), ni el tatuatge inexistent a la banda esquerra del coll, ni el color de la samarreta, ni cap prova que en Garganté bellugués contenidors simultàniament al trencament de la càmera (!), ni l'estri del delictes, ni una fugida que no es produí mai. I d'això se'n diu "minuciositat". Aquesta és la seva llei, la seva televisió i la seva democràcia.

Hem de cobrir aquests diners. Si fem bons de 5 €, amb 1.000 persones ho cobrirem. Organitzem activitats i belluguem-nos (<http://garganteabsolucio.wordpress.com/>) per retornar una molla de solidaritat a una persona que porta anys regalant-nos el sentit de la lluita per la llibertat col·lectiva. (La llibertat col·lectiva: paraules majors.)

Rep una abraçada Josep, tingues coratge, força i ànim. Parafrasejant en Joan Salvat-Papasseit, ens ajuntem perquè facis camí. Ets estimat i també nosaltres som aquí, no en dubtis company!